

ఖ్వాడి /khvāḍi/ • *n.* పచ్చడి; chutney; (చట్నీ); चटनी. హరే మర్చార్ ఖ్వాడి వాంటి. పచ్చి మిర్చి పచ్చడి నూరు. • *n.* ఊరగాయ; pickle; (పిక్ల). ఖ్వాడి కూర తయారీ కర్నోకో మాలం క. ఊరగాయ ఏ రకంగా పెట్టాలో తెలుసా.

ఖ్వాలే /khvālē/ *n.* తనిఖీ; check; (చెక్); तनकीह. హమార్ ఘరేనే పోలీస్ ఖ్వాలే. మా ఇంటిని పోలీస్ తనిఖీ చేశారు.

ఖ్వాళ్ల /khvāḷḷaṁ/ *v.* తెరుచుకో; open; (ఓపన్); खुल.

ఖ్వాళ్లెరో /khvāḷḷēro/ *n.* తెరవడం; opening; (ఓపనింగ్); आरंभ; शुरूआत.

ఖాజ్ /khāj/ *n.* గజ్జి; itch; (ఇచ్); खाज; खुजली. జీవేపర్ ఖోజాన్ గుమ్మివజేనఁ ఖాజ్ కఁ. దేహంపై గోకడంవల్ల ఏర్పడే పుండ్లు.

ఖాట్ /khāṭ/ *n.* పాడె; thing which is made of bamboo to carry the corpse; (అట్ బిచ్ ఇస్ మేయ్ట్ ఒవ్ బ్యాంబు టు కెరి ద కోప్స్). ఖాట్ భాండ్. పాడె కట్టు.

ఖాటొ /khāṭo/ *n.* పులుపు; sour; (సౌఅర్); खट्टा.

ఖాడ్ /khād/ • *n.* బొంద. ఖాడ్ ఖోద్ మేలే. గుంటను తవ్వి నారు. • *n.* మడుగు; pond; (పొండ్); कुंड; तालाब; सरोवर.

ఖాడు /khāḍu/ *n.* మంద; group of animals; (గ్రూప్ ఒఫ్ ఎనిమల్స్).

ఖాతర్ /khātar/ *n.* ఆసక్తి; interest; (ఇంట్రెస్ట్); आसक्ति; चाह; इच्छा. మఁనఁ పోలిన్ కతో ఖాతర్. నాకు పోలీసుగా కావాలని ఆసక్తి ఉంది.

ఖాత్తి /khāṭṭi/ *n.* వడ్రంగి; carpenter; (కర్పెంటర్); बढई. నాగర్ ఫోలఁజేనఁ ఖాత్తి కఁచఁ. నాగలి చెక్కేవాణ్ణి వడ్రంగి అంటారు.

ఖాతా /khātā/ *n.* ఖాతా; account; (అకౌంట్). ఖాతా లక్. ఖాతా రాయి.

ఖాదో /khādō/ *n.* తిన్నాను. ధాన్ ఖాదో. అన్నం తిన్నాను.

ఖాన్దాని /khāndāni/ *n.* వారసుడు; successor; (సక్సెసర్); वारिस; उत्तराधिकारी.

ఖాంచాఖోబా /khāncā khobā/ *n.* ఎగుడు దిగుడుగా ఉన్న; uneven; (అన్ఈవన్). ఖాంచాఖోబాడ్ ఛఁజత్తఁ ఢీలొకన్ జావ్లో. ఎగుడు దిగుడుగా ఉన్న దగ్గర జాగ్రత్తగా వెళ్లాలి.

ఖాంచాఖో /khāncāḷō/ *adj.* గరుకైన; being rough; (బీఝ్ రఫ్).

ఖానా /khānā/ *n.* సారుగు; draw; (డ్రౌ); बेहोश हो जा; मूर्छित हो जा. సోనేర్ విస్త్రా ఖానామా ఘూల్. బంగారు నగలు సారుగులో పెట్టు.

ఖాయీస్ /khāyis/ *n.* ఇష్టం. తోనఁ ఖాయీస్ కరోచఁ. నిన్ను ఇష్టపడుతున్నాడు.

ఖాయేర్ /khāyēr/ • *adj.* తినదగిన; edible; (ఎడిబుల్). ఈ ఖాయేర్ విస్త్రా. ఇది తినదగిన వస్తువు. • *n.* తినడం; eating; (ఈటింగ్). ఖాయేవాసు ఛి. తినటానికి ఉన్నావు.

• *n.* అన్నం ఆరగింపు; eat meal; (ఈట్ మీల్); भोजन कर; खा. ఖాయేర్ గిన్నా. అన్నం ఆరగింపు పాత్ర.

• *n.* ఆహారం; food; (ఫుడ్); आहार; भोजन. ఖాయేర్ వేజావజేర్ పచ్చఁ దాంత్ ధావణో. ఆహారం తిన్న తరువాత దంతాలను బాగు చేసు కోవాలి.

ఖారొపాణీ /khāropānī/ *n.* ఉప్పు నీరు; saltwater; (సాల్ట్ వాటర్). సమ్దరేమా ఖారొపాణీ రఁచఁ. సముద్రంలో ఉప్పునీరు ఉంటుంది.

ఖార్లి /khālḍi/ *n.* • తోలు; చమడా; खाल.

• చర్మం; skin; (స్కిన్); चर्म; चमड़ा; खाल; छाल.

ఖాలఁ /khālaṁ/ *v.* తినెయ్యి; corrode; (కోర్రోడ్). మిగల్ గొ జకో ధాన్ ఖాలఁ. మిగిలిపోయిన అన్నం తినెయ్యి.

ఖాల్దో /khāḷdō/ *n.* చర్మం; skin; (స్కిన్); चर्म; चमड़ा; खाल; छाल.

ఖాళ్యా /khālyā/ *n.* • వాగు; brooks.

• వరద; flood; (ఫ్లడ్); बाढ़; जलप्लावन.

ఖావుమిత్ /khāvumīt/ *adj.* తిండిపోతైన; greedy; (గ్రీడి).

ఖాన్ దొప్పెర్ /khās dopper/ *n.* మిట్ట పగటి పూట; midday; (మిడ్డేయ్). ఖాన్ దొప్పెర్ కేష్టి గో. మిట్ట పగటి పూట ఎటు వెళ్ళావు.

ఖాన్ మత్లబ్ /khās matlab/ *n.* గొప్ప విషయం; main topic; (మేయ్ట్ టోపిక్). ఖాన్ మత్లబ్ కేరోచఁ సామఖ్. గొప్ప విషయం చెప్పుతున్నాడు జాగ్రత్తగా విను.

ఖాన్ దాద్ /khāsdād/ *n.* ప్రత్యేకమైన రోజులు. ఖాన్ దాడి దేకన్ వాయా ఘాలుచుఁ. ప్రత్యేకమైన రోజు చూసి ముహూర్తం పెట్టుకుంటాను.

ఖాఁసి /khāmsi/ *n.* దగ్గు; cough; (కొఫ్); ఖాఁసి.

ఖాఁసి థమగి. దగ్గు తగ్గింది.

ఖించాగో /khiñcāgo/ • కుంచిండుకు పోయిన. పూపాగో
మేలొజ్జకొలతోక్తా ఖించాగో. అతను వేసుకున్నా దుస్తులు
కుంచిండుకు పోయింది. • *v.* ఇంకి పో; absorb; (అబ్సోర్బ్).
థాబేమా పాణి ఖించాగో. బావిలో నీళ్ళు ఇంకిపోయినాయి.

ఖిల్లి /khilli/ *n.* కర్రమేకు; wooden peg; (ప్రడన్ పెగ్); మెఖ; కీల.

ఖిలాడి /khilādi/ *n.* ఆటగాడు; player; (ప్లేయర్). ఖిలాడి
రస్తా. ఆటగాడు ఆడుతున్నాడు.

ఖిలే సుజ్గి /khilē sujgi/ కీళ్ళ వాపు.

ఖీంచ /khiñc/ *v.* లాగు; pull; (పుల్); ఖీంచా తానీ; ఖీంచీ.

ఖీమత్ /khimat/ *n.* విలువ; value; (వెల్యూ); మూల్య; కీమత్.
చార్ దనియామా వోర్ ఖీమత్ డగర్గో. నలుగురితో అతని
విలువ పోయింది.

ఖీల్ /khil/ *n.* • మొటిమ; pimple; (పింపిల్); ముఠాసా; క్షుసీ.
మొట్టాగోర్ ఆద్మిర్ ఖీలే వచ్చు. వయసులో ఉన్నవారికి
మొటిమలు వస్తాయి.

• కీలు; joint; (జోయింట్); జొడ; సంధి. జీవేమా అస్మాన్ ఖీలే
రచ. దేహంతో చాలా రకాల కీళ్ళు ఉంటాయి.

ఖుటాడ్ /khuṭād/ • పూర్తి చెయ్యి; complete; (కంప్లీట్).
తార్ కామ్ ఖుటాడ్. నీ పని పూర్తిచెయ్యి.

• *v.* ముగించు; end; (ఎండ్); समाप्त कर; खतम कर; पूरा
कर. తూ, కర్రోజ్కో కామ్ ఖుటాడ్. నీవు చేస్తున్న పని
ముగించు. కర్రజే కామేనఁ ఖుటాడ్. చేసే పనిని ముగించు.

ఖుంద్నాక్ /khundnāk/ *v.* తొక్కిచెయ్యి; trample; (ట్రెంపిల్).

ఖుల్లంఖుల్ల /khullāñkhulla/ *adv.* బహిరంగంగా; openly;
(ఓపెన్లీ); खुल्लमखुल्ला.

ఖులానాక్ /khulānāk/ • *v.* విధ్వంసం చెయ్యి.

• *v.* పాడు చెయ్యి; vandalize; (మేయ్య్ లున్).
• *v.* కూలగొట్టు. • *adj.* పాడు చేసే; dismantle; (డిస్మంట్లీ).
• *v.* కొట్టిచెయ్యి; cancel; (కెన్సల్). బోర్డేపరేర్ మార్ నామ్
కులానాక్. బోర్డుపై ఉన్న నాపేరును కొట్టిచెయ్యి.

ఖుశాల్ /khuśāl/ ఆనందం. కటూలేమా ఖుశాల్ ఘాల్.

కుటుంబంతో ఆనందం నింపు. *n.* వినోదం; entertainment;
(ఎంటర్టెయ్మెంట్); विनोद; हँसी खेल; मनोरंजन; मन
बहलाव. నాటకమేనఁ దేకతో ఛూచ్యాపర్ ఖుశాలేతి రచ.
నాటకాన్ని పిల్లలు చూస్తే చాలా వినోదంగా ఉంటారు.

ఖూణి /khūṇi/ *n.* మోచేయి; elbow; (ఎల్బో); कोहनी.

ఖూండ్ /khūnd/ *v.* • తొక్కు; stamp; (స్టంప్); पाद चालन
कर; पैरों से कुचल; रौंद; कचर. ఓర్ టాంగేనఁ ఖూండ్.
అతని కాలిని తొక్కు. • అణచు; suppress; (సప్రెస్);
दबा. ఖూండ్లేరేజేన్ థమాడ్. అణచి వేతను ఆపండి.

ఖూంటా /khūṇṭā/ కొయ్య గూటం; wooden post.

ఖూనిఖోర్ /khūnikhōr/ *n.* • హంతకుడు; murderer;

(మడరర్); हंतक; हत्यारा. మనిక్యాన్ మారొజ్కొ
ఖూనిఖోర్ హతాగో. వ్యక్తిని చంపిన హంతకుడు
దొరికిపోయాడు.

• చంపిన వాడు; killer; (కిలర్).

ఖూబ్ సూరత్ /khūb sūrat/ *n.* అందగాడు; smart man;
(స్మాట్ మన్).

ఖూబ్ ఆచ /khūbāc/ • *n.* ఉత్తమమైనది; pick; (పిక్). గాంధీ
ఖూబ్ ఆచొ ఆద్మి. గాంధీ ఉత్తమమైన వ్యక్తి.
• *adj.* అత్యున్నత; uppermost; (అపర్మోస్ట్).

ఖేంచాగో /kheñcāgo/ పీల్చ బడ్డ; absorbed; (అబ్సోర్బ్డ్).

ఖేత్ /khēt/ • చెలక. ఖేతేమా జ్యూర్ పాచఁచఁ. చెలుకతో
జొన్నలు పండుతున్నాయి. • *n.* పెరడు; backyard; (బెక్
యాడ్); पिछवाडा. • *n.* చేను; field; (ఫీల్డ్); खेत.

ఖేదో /khēdo/ • *n.* రహస్యం. • *adv.* రహస్యంగా; secret;
(సీక్రీట్); रहस्य; भेद; गुह्य तत्व.

ఖేవ్ /khēv/ *v.* ఎదుర్కొను; encounters. తార్ వేలా
భావేటినఁ ఖేవ్. నీ సమస్యలను ఎదుర్కొను.

ఖేవ్లేర్ /khēvlēr/ ఓర్పుకోగలగటం.

ఖోర్ఖూ /khojkhā/ *v.* గోకు; scratch; (స్క్రచ్); खरोंच.

ఖోడా /khoḍā/ *v.* కుంటు; limp; (లింప్); लंगडा. చోట్
లాగన్ ఖోడాతో జో. దెబ్బ తగిలి కుంటుకుంటూ
పోవడం.

ఖోరా /khorā/ *v.* తినిపించు; feed; (ఫీడ్); खिला.

ఖోరాకి /khorāki/ *n.* • ఆహారం; food; (ఫుడ్); आहार;
भोजन. ఖోరాకి కో. అన్నం తిను.

• విందు; party; (పార్టీ); प्रीति भोज; दावत; भोजन.

వాయాపర ఆచోఖోరాకి ఘాలే. పెండ్లికి మంచి విందు
అన్నం ఆరగింపు పెట్టారు.

• అన్నం ఆరగింపు; meal; (మీల్); भोजन; खाना. ఖోరాకి
ఖాల్తో క. అన్నం ఆరగింపు చేసావా. చెత్తామార్ ఖోరాకి
ఖాయేర్ ఛేని. చెత్తలోని కూడు తినకూడదు.

ఖోశేర్ /khoṣēr/ *n.* తెరవడం; opening; (ఓపనింట్).

ఖోగో /khō gō/ *v.* పోయింది; dispel; (డిస్పెల్); खो; नाश
कर; खो ले. మార్ ఖోలిమార్ సెల్ ఖోగి. నా జేబులోని
సెల్ పోగొట్టుకున్నాను.

ఖోజ్ /khōj/ *n.* • అడుగు జాడ; foot print; (ఫుట్ ప్రింట్);
चिह्न; रास्ता. కూఁఛఁకొ ఖోజ్ మాలంకరేర్. ఎలా
ఉన్నారో అడుగు జాడ తెలుసుకుంటు. • సమాచారం;
news; (న్యూస్); सूचना; समाचार; खबर. వాయార్
ఖోజ్ మాలంకర్. పెళ్ళి సమాచారం తెలియచెయ్యి.

ఖోజ్ వతా /khōj vatā/ *v.* జాడచూపు; suggest; (సజెస్ట్).
ఖోగోజే విస్తార్ ఖోజ్ వతా. పోయిన వస్తువు జాడచూపు.

ఖోజావణి /khōjāvāṇi/ *n.* గోక్కోవడం; scratch; (స్క్రచ్).
ఖోడ్/ఖోట్ /khōḍ/khōṭ/ *n.* తోపం; deficiency; (డిఫిశంసి);
 लोप; कमी; कसर; दोष; अभाव.
ఖోడో /khōḍo/ *n.* గూడు; nest; (నెస్ట్). కుక్డీర్ ఖోడో దోయె.
 కోళ్ళ గూడు కడిగారు.
ఖోద్ /khōḍ/ *v.* • తవ్వు. • dig; (డిగ్); खोद; खन; पोला कर.
 ढाब खोद. బావి తవ్వు.
ఖోదీనో /khōḍinō/ *n.* పోగొట్టడం; losing; (లుసిజ్). తార్
 హతేమార్ విస్త్రా ఖోదీనో. నీ చేతిలోని వస్తువును
 పోగొట్టుకున్నావు.
ఖోంక్వేర్ /khōṅkṣēr/ పుక్కిలించుట; goggling. పాణీనఁ
 నఁగఁలఁజు ఖోంక్వేర్ కల్దోనాక్తో. నీళ్ళను మింగకుండా
 చప్పుడుతో పుక్కిలించి ఉమ్మివేయావి.
ఖోబొ /khōbo/ *n.* • కుహరం. • బోలుగా ఉండే; cavity;
 (క్యావిటి); गुफा. ఖోబొ బొక్కెన ఝల్లాయో. బోలుగా ఉండే
 బొక్కెన తీసుకొని వచ్చాడు. • తోయ; valley flowing
 with water or wind; (వెలి ఫ్లోఇజ్ విద్ వొటర్ ఒర్ విండ్).

ఖోల్దో /khōldo/ *n.* • కోల్పోవడం; bereavement;
 (బరీవ్మంట్). ఊ తెలివి ఛేనిజు సే ఖోల్దో. అతను తెలివితేక
 అన్ని కోల్పోయాడు. • పోగొట్టుకోవడం; forfeiture.
 ఖరావ్ వాత్ కరన్ ఇజ్జత్ ఖోలిదో. చెడుగా మాట్లాడి
 విలువ పోగొట్టుకున్నాడు.
ఖోలి /khōli/ జేబు; pocket; (పోకిట్). మఁ, దినోజుకొ పీసా తార్
 ఖోలిమా ఫూల్లఁ. నేనిచ్చిన డబ్బులు జేబులోపెట్టుకో.
ఖోళన్ కఁ /khōlan kaṁ/ • వివరంగా చెప్పు; tell in detail;
 (టల్ ఇన్ డీటేయ్ట్). వాతేనఁ ఖోళన్ కఁ. మాటను వివరణగా
 చెప్పు. • *v.* వర్ణించు; describe; (డిస్క్రైబ్); वर्णन कर. ఓ
 మనిక్కార్ కణ్ణి ఖోళన్ కఁ. ఆ వ్యక్తి గురించి వర్ణించి చెప్పు.
ఖోల్దో /khōldo/ కోల్పోయాడు; he lost; (హీ లాస్ట్).
 కమాయి సె ఖోల్దో. సంపాదన మొత్తం కోల్పోయాడు.
ఖోస్లఁ /khōslam/ *v.* లాక్కో; grab; (గ్రేబ్). ఓన్ ఖోస్లఁ. దాన్ని
 లాక్కో.

గ

గచ్చవ్ /gaccap/ *n.* చప్పుడు లేకుండా; silence; (సైలంస్);
 सन्नाटा; नीरवता. తొల్లి నఁ కరఁజు గచ్చవ్ రో. తొల్లి
 చెయ్యకుండా చప్పుడు లేకుండా ఉండండి.
గట్కొ పీ /gaṭko pi/ గుటుక్కున తాగు. నారళేర్ పాణి
 గట్కొ పీల్దో. కొబ్బరి నీళ్ళు గుటుక్కున తాగాడు.
గట్లా /gaṭlā/ కొండ, గుట్ట.
గడ్డ /gaḍḍa/ *n.* గడ్డ; tumour; (ట్యుమర్); डेला.
గడ్డపార /gaḍḍapāra/ *n.* గడ్డపార; crowbar; (క్రొవ్బార్);
 कुदाल. తమార్ ఘరేమా గడ్డ పార ఛఁక? మీ ఇంట్లో
 గడ్డపార ఉందా?
గడ్జావఁజుకో /gaḍjāvam̐jakō/ పాతుకు పోయే.
గడ్బడ్ /gaḍbaḍ/ *n.* అల్లరి; mischief; (మిస్పిష్). ఛుచాపర్
 బడిమా పంతుల్ నఁ రజన్నా వారు గడ్బడ్ కరఁ. తరగతి
 గదిలో గురువు లేని సమయంలో పిల్లలు అల్లరి చేస్తారు.
గడి ఘాల్ /gaḍi ghāl/ గడియ వెయ్యి; shut the door;
 (శట్ ద డొర్).
గణ్తి /ganti/ *v.* ఎంచు; count; (కౌంట్).
గణిత శాస్త్రం /gaṇiti śāstram/ గణిత శాస్త్రం; maths; (మెత్స్).
గణేర్ వై /gaṇēr vai/ తెక్కల పుస్తకం; ledger; (లెడ్జర్).
గత్మాటి /gatmūṭi/ అంత్యక్రియ.
గత్భాంత్ /gatbhānt/ సమాధి వెయ్యి; making a tomb
 or grave; (మేయ్యిజ్ ఏయ్ టూమ్ ఒర్ గ్రావ్).

గతి /gati/ *adv.* సహాయంగా; support; (సపోట్); आधार; सहारा.
 మఁనఁ గతి కూణి ఛేని. నాకు సహాయంగా ఎవరూ లేరు.
గతిచేని /gaticheṇi/ *n.* దిక్కు లేని; orphan; (ఆర్ఫన్). ఊ గతి
 ఛేనిజుకొ. వాడు దిక్కు తెని వాడు.
గద్ద /gadda/ మగ గాడిద. గద్ద భారి పాడఁచఁ. మగ గాడిద
 బరువు మోస్తుంది.
గద్ది /gaddi/ • *n.* ఆడ గాడిద; గాడిద; donkey; (డొనీక్); गधा.
గద్దో పాణి /gadlō pāṇi/ మట్టి నీరు; dirty water; (డబ్బి
 వొటర్). ధూడేతి భళన్ ఛఁ జుకో పాణీనఁ గద్దోపాణీకఁ.
 మట్టితో కలిసి ఉన్న నీటిని మురికి నీరు అంటారు.
గంగానది /gaṅgā nandi/ గంగ నది; Ganges river.
 గంగానది హిమాలయాలేమా హలయి. గంగానది
 హిమాలయాల్లో పుట్టింది.
గందారో /gandāro/ *v.* వాసనకొట్టు; smelling; (స్మిలింగ్).
 సెంటు ఆచ్చొ గందారో. సెంటు మంచిగా వాసన
 కొడుతుంది.
గందారో /gandārō/ వాసన రావడం.
గండి /gaṇḍi/ *n.* గండి; leak; (లీక్). పాళ్ ఫూట్ జావఁజేనఁ
 గండి కఁచఁ. గట్టు తెగిపోవటాన్ని గండి అంటారు.
గండిగాసేవాళో /gaṇḍigāsēvālō/ కాచుకొని ఉండు; wait;
 (వేయ్ట్). పోలిన్ చోరేవాసు గండిగాసేరే. పోలీసులు
 దొంగకొరకు కాచుకొని ఉన్నారు.